

БЪЛГАРСКА
ФОНДОВА БОРСА

**ГОДИШЕН ДОКЛАД
НА ОДИТНИЯ КОМИТЕТ НА
БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА АД
ЗА ДЕЙНОСТТА МУ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА**

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Настоящият доклад е съставен в съответствие с изискванията на чл. 108, ал. 1, т. 8 от Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), изискващ отчет на дейността на Одитния комитет пред органа по назначаване.

Настоящият доклад е приет на заседание на Одитния комитет по протокол № 5 от 07.05.2024 г.

Одитният комитет е избран от Общото събрание на акционерите на Българска Фондова Борса АД (БФБ, Борсата, Дружеството), проведено на 24.06.2021 г. и се състои от трима члена, двама от които независими:

Сирма Илиева Атанасова – независим член и Председател на Одитния комитет;

Мариана Стефанова Симова – независим член на Одитния комитет;

Радослав Атанасов Желязов – член на Одитния комитет.

ДЕЙНОСТ НА ОДИТНИЯ КОМИТЕТ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА.

Въз основа на получената информация и проведеното наблюдение и анализ на дейността по спазване изискванията на ЗНФО, Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС), Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), Закона за счетоводство (ЗСч) и Международните одиторски и счетоводни стандарти, Одитният комитет изпълнява стриктно задълженията си и осъществява своята дейност в следните направления:

1. Наблюдение на процесите по финансово отчитане дружеството;
2. Наблюдение на ефективността на системите за вътрешен контрол;
3. Наблюдение на ефективността на системите за управление на рисковете;
4. Наблюдение на процеса на независимия финансов одит в дружеството;
5. Преглед на независимостта на външния одитор на БФБ;
6. Осъществяване на функциите по чл. 108, ал. 1 от ЗНФО.

Във връзка с изпълнението на тези дейности, Одитният комитет осъществи редица конкретни мероприятия:

1. Проведе периодични срещи с изпълнителния директор и с директора на дирекция „Финансово–административна“, чрез които се е запознал с фактическото състояние на всички процеси, с бъдещите проекти, както и с въпроси от ключово значение за дейността на дружеството. Редовно са извършвани анализи на текущото състояние на дружеството с цел идентифициране на потенциални рискове или отклонения от заложените показатели;
2. Проведе работни заседания с вътрешния одитор, прегледа и анализира извършените наблюдения и проверки и обсъди съответните препоръки и констатации;
3. Проведе анкета с ръководството на БФБ АД и БНЕБ ЕАД, която включва широк спектър от въпроси, насочени към финансовите процеси в дружеството, процесите по управление на риска и вътрешен контрол;
4. Проведе работни срещи с външния одитор на дружеството и извърши преглед на неговата независимост в съответствие с изискванията на Закона за независимия финансов одит и Етичния кодекс на професионалните счетоводители;

5. Запозна се с допълнителния доклад на независимия одитор до Одитния комитет в съответствие на Регламент 537/2014, чл. 11 за резултатите от извършения задължителен одит на дружеството;
6. Запозна се с одиторския доклад за извършения независим финансов одит на дружеството за 2023 г. на индивидуална и консолидирана основа.
7. Запозна се с препоръките и годишния доклад на Одитния комитет на БНЕБ ЕАД.

В хода на своята работа Одитният комитет на Българска фондова борса АД формулира следните изводи за дейността на дружеството:

ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОЦЕСИТЕ ПО ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ:

През 2023 г. дружеството се придържа към адекватна финансова отчетност в съответствие с приложимите Международни стандарти за финансово отчитане. Финансовите отчети на дружеството са изготвени при спазване на ЗСч, ЗППЦК и останалото приложимо законодателство.

Дирекция „Финансово-административна“ предоставя финансовата информация на Одитния комитет до 25-о число на месеца, следващ месеца на отчитането. Предоставяната информация е разбираема, надеждна и отразява особеностите на дружеството като регулиран пазар на ценни книжа, пазарен оператор, организатор на Многостранна система за търговия (МСТ) и одобрен механизъм за публикуване (ОМП).

Годишните и междинните отчети се изготвят с участието на корпоративното ръководство и под контрола на Одитния комитет.

Дружеството изготвя тримесечни и годишни отчети на индивидуална и консолидирана основа, които представя пред Комисията за финансов надзор (КФН), пред БФБ в качеството ѝ на регулиран пазар, на който се търгуват акциите на дружеството, както и пред обществеността чрез специализираната медия X3news. Индивидуалният годишен финансов отчет и консолидираният годишен финансов отчет са изготвени и представени в XHTML формат, съгласно изискванията на ЗППЦК.

Одитният комитет се е уверил в съответствието на електронния формат на финансовия отчет на Българска фондова борса АД за 2023 г., приложен в електронния файл на „747800W0XA9OV4MSRW74-20231231-BG-SEP.xhtml“ за индивидуалния финансов отчет и „747800W0XA9OV4MSRW74-20231231-BGCON.zip“ за консолидирания финансов отчет, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 година за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“).

Нефинансова декларация:

Българска фондова борса АД, като публично дружество, изготвя нефинансова декларация на индивидуална и консолидирана база, която докладва като част от декларацията за корпоративно управление.

Контрагенти и партньори:

Одитният комитет наблюдава основните контрагенти и партньори, а именно: Deutsche Börse Group, членовете на Борсата, емитентите, чиито финансови инструменти са допуснати до търговия, партньорите по отношение на процесите по клиринг и сетълмент, както и други

доставчици, които са значими при извършване на основната дейност на дружеството, включително компаниите за доставка на електрическа енергия и на комуникационни услуги . Основните клиенти и контрагенти на Борсата в лицето на емитенти, борсови членове и потребители на информационни услуги не са информирали за проблеми, свързани с основните дейности на Борсата.

Ключови одиторски въпроси:

На работни срещи бяха обсъдени ключови одиторски въпроси, определени от външните одитори, натоварени с финансовия одит. Одитният комитет се запозна с мотивите на ръководството относно следните конкретни проблемни вземания:

А. Съдебно вземане на дъщерно дружество от Групата, с брутна стойност 5,430 х. лв. и балансова стойност нула лв.

През 2023 г. е открита частична сметка за разпределение на суми в полза на кредиторите на длъжника, като в полза на Групата, чрез дъщерното й дружество, ефективно е постъпила сума в размер на 1,317 х. лв.

Към 31 декември 2023 г. ръководството на дъщерното дружество, респективно на Групата е направило подробен анализ и преценка за събираемостта на горепосоченото вземане. За целта е използвало независимо експертно правно становище за статута на вземането, други правни и стопански документи и информацията относно длъжника, като са взети предвид новите, през 2023 година, събития и направените плащания от сметката за разплащане с кредиторите, вкл. и към самото дъщерно дружество. В резултат на това е реинтегрирана съответната част от обезценката на несъбраното вземане. Към 31.12.2023 г. брутният размер на съдебното вземане е в размер на 5,430 х. лв., като за целия размер на вземането е призната обезценка.

Б. Вземане на дружеството-майка с брутна стойност 1,214 х. лв. и балансова стойност – нула лв. по сключен от него Договор за прехвърляне на вземане (цесия) от 2014 година, по силата на който то е цедент и е прехвърлило свое вземане по депозит в банка, обявена в несъстоятелност през 2015 г., на трето лице – цесионер.

През 2017 г. срещу цесионера е предявен съдебен иск от страна на синдиците на банката за обявяване прихващането по силата на договора за прехвърляне на вземане за недействително. Поради това дружеството-майка, респ. и Групата, са отчели загуби от обезценка по отношение на това вземане което в консолидирания отчет за финансовото състояние вече е нула. Съгласно оповестено решение от 2021 г. Конституционният съд на Р България обявява за противоконституционни определени разпоредби от Закона за банковата несъстоятелност, които имат пряко отношение към гореописаното съдебно дело. През 2022 г., на базата на влязлото в сила съдебно решение на Апелативен съд – София, предявените от синдиците искове са окончателно отхвърлени като неоснователни.

Към 31.12.2023 г. ръководството отново е направило анализ и преценка за събираемостта на вземането, като е взело предвид новонастъпилите обстоятелства и възможностите за сключване на договор за продажба на обезцененото вземане. В резултат на този анализ, ръководството е отчело, че все още е налице значителна несигурност относно вероятността за частично събиране на вземането по договора за цесия и поради това не е отчетено частично възстановяване на обезценката от 100% в консолидирания финансов отчет към 31.12.2023 г.

На база на разкритата пред Одитния комитет информация, ние потвърждаваме, че през 2023 г. на системата за финансово отчитане на Българска фондова борса АД представя

достоверно във всички съществени аспекти финансовото състояние на дружеството и позволява ефективно управление на финансовите му ресурси.

Анализ на дъщерните дружества.

БФБ АД има две дъщерни дружества:

Файненшъл Маркет Сървисиз ООД (ФМС) - с предмет на дейност поддържане на информационна платформа X3 News, която дава възможност на публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа да изпълняват законовите си задължения по оповестяване на обществеността на регулираната по смисъла на ЗППЦК информация. През 2023 г. дружеството стартира и платформа Охуген, която подпомага българските публични компании при отчитането на устойчивите аспекти от техния бизнес. Платформата е сертифицирана на 12.01.2024 г. от Глобалната инициатива за докладване (GRI).

Българска независима енергийна борса ЕАД (БНЕБ) - създадена с Решение на Съвета на директорите на Български Енергиен Холдинг от 11.12.2013 г. От 31.03.2014 г. притежава лицензия за дейността по организиране на борсов пазар на електрическа енергия, издадена от Държавната (тогава) комисия за енергийно и водно регулиране за срок от 10 години. С Решение № И1-Л-422 от 11.05.2023 г., ДКЕВР продължава срока на лицензията от 31.03.2014 г., издадена за дейността „организиране на борсов пазар на електрическа енергия“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД, с 10 (десет) години, считано от 01.04.2024 г.

И в двете дъщерни дружества са въведени адекватни и ефикасни системи за финансово управление и контрол. В БНЕБ има създаден Одитен комитет, който следи процесите в дружеството и докладва на Одитния комитет на дружеството майка своите наблюдения и препоръки чрез отделен одитен доклад за дейността си.

ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА СИСТЕМИТЕ ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ:

Одитният комитет наблюдава организацията на вътрешния контрол и процедури за контрол и отчетност. В Българска фондова борса АД е изградена система за вътрешен контрол, която гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

Системата за вътрешен контрол се изгражда и функционира в съответствие със ЗФУК, ЗВОПС, Международните стандарти за професионалната практика по вътрешен одит, Етичния кодекс на вътрешните одитори, Вътрешните правила за дейността и Статута на дирекция „Вътрешен одит“.

През 2023 г. БФБ разшири звеното „Вътрешен одит“, като го трансформира в Дирекция Вътрешен одит (ДВО).

Одитният комитет е запознат с Доклада за състоянието на системите за финансово управление и контрол за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. в групата БФБ, изготвен при съобразяване с указанията за годишното докладване за състоянието на системите за финансово управление и контрол в организациите от публичния сектор, с разпоредбите на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор и на Наредбата за формата, съдържанието, реда и сроковете за предоставяне на информация.

Докладът отразява състоянието на системите за финансово управление и контрол за 2023 г. на базата на извършена самооценка от дружествата в БФБ групата, която включва Българска Фондова Борса АД и дъщерните й дружества - Българска независима енергийна борса ЕАД и

Файненшъл маркет сървисиз ЕООД, като, общата самооценка за състоянието на системите за финансово управление и контрол на групата е много добра (3.96) от общо 4.

Отговорностите на вътрешния одитор са регламентирани в Статута на Дирекция „Вътрешен одит“ в БФБ АД. Статутът е приет на заседание на Съвета на директорите на Борсата с Протокол № 41 от 03.08.2023 г.

Изготвен е нов Стратегически план за дейността по вътрешен одит за периода 2023 – 2025 г., утвърден на 27.01.2023 г. от Съвета на директорите на Борсата. На базата на извършената оценка на риска и идентифицирането на ключовите процеси за постигане на стратегическите цели в БФБ групата, през периода 2023 -2025 г., дейността по вътрешен одит ще се фокусира в определени области от дейността на група БФБ.

На базата на Стратегическия план за дейността, изпълнителният директор на дружеството е одобрил годишния план за одитни ангажименти на ДВО в БФБ през 2023 г., като са възложени два одитни ангажимента.

Одитни ангажименти за даване на увереност

ОА-2301/У: Одитен ангажимент за оценка на съответствието с нормативната уредба на дейностите на отдел „Пазарен надзор и анализи“ (ПНА) на БНЕБ ЕАД, свързани с наблюдение на пазара на електрическа енергия от борсовия оператор като лице, което извършва сделки с енергийни продукти на едро по занятие (август – октомври 2023 г.)

Резултатът от извършения одитен ангажимент предоставя увереност, че дейността на отдел ПНА се извършва в съответствие с приложимото законодателство и вътрешните актове на дружеството. През одитирания период отделът изпълнява функциите си по ефективен начин. Същевременно, за повишаване ефективността на дейността и за минимизиране на потенциални рискове, в одитния доклад са направени шест препоръки, за изпълнението на които са необходими действия както от страна на самия отдел, така и подкрепа от ръководството и останалите структури на БНЕБ.

ОА-2302/У: Одитен ангажимент за установяване на ефективността на механизма по начисляване и отчитане на таксите, свързани със сключените договори между Файненшъл Маркет Сървисиз ЕООД и БФБ АД. Проверка на начина на формиране на таксите, въведените контролни процедури при начисляване на месечните такси относно сключените договори за трансфер на съобщения от extri.bg към БФБ и трансфер на съобщения от extri.bg към Комисия за финансов надзор за емитенти, които не са клиенти на x3news (ноември-декември 2023 г.)

Резултатът от извършения одитен ангажимент предоставя увереност, че одитираната дейност на ФМС се извършва ефективно и в съответствие с приложимите актове. За повишаване на ефективността на дейността в бъдеще и за минимизиране на потенциални рискове, в одитния доклад са дадени препоръки за подобрене на контролните практики.

Одитният комитет потвърждава, че през 2023 г. системите за вътрешен контрол в Българска фондова борса АД са създали условия за използване на всички благоприятни възможности за подобряване изпълнението на дейностите във дружеството, при минимизиране на рисковете за не постигане на поставените цели.

ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА СИСТЕМИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА РИСКОВЕТЕ: Дружество майка

Одитният комитет проследи прилагането и изпълнението на политиката на дружеството за управление на финансовите рискове, и най-вече на рисковете, които дружеството счита за най-важни, а именно:

Вътрешни, свързани с организацията на работа на Борсата, с процесите, системите и с персонала и **Външни**, свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на Борсата.

Управлението на рисковете се осъществява текущо от:

1. Съвета на директорите;
2. Изпълнителния директор;
3. Директорите на дирекции;
4. Служители, работещи по договор в Борсата.

Оперативните рискове са идентифицирани в работните процедури по ISO. Същите се наблюдават непрекъснато и внимателно, включително чрез електронни средства и автоматизирани процеси и анализи.

Дружеството оперира в силно регулирана среда и са изградени системи за мониторинг, превенция и незабавна реакция за управлението на оперативните рискове.

Одитният комитет потвърждава, че системите за управление на рисковете в дружеството през 2023 г. позволяват пълно и изчерпателно наблюдение и оценяване на рисковете, които могат да повлияят върху постигането на целите му, с цел ограничаването им до приемливо ниво.

Дъщерни дружества

Основните рискове, свързани с дейността на дъщерното дружество Българска независима енергийна борса ЕАД са класифицирани на същите принципи: **Вътрешни** - такива, свързани с техническото администриране на пазарните сегменти, свързани с персонала и организацията на работа, предвид непрекъснатия цикъл на работа на краткосрочните пазарни сегменти Пазар Ден напред (Day-ahead market, DAM) и Пазар в рамките на деня (Intraday Market, IDM), както и такива свързани с финансовото състояние на дружеството, предвид неговата монополна позиция и свързаната с това възможност за регулиране на тарифната структура от страна на Комисията за енергийно и водно регулиране. **Външни** - свързани с неблагоприятни макроикономически промени, неблагоприятни промени в приложимото законодателство, както и рискове от прехвърляне на дейности присъщи за оператора на пазара към момента, които биха повлияли общите условия на функциониране на пазара на електрическа енергия (въвеждане на клирингова къща като страна по сделките с електрическа енергия, както на дългосрочните (CMBC), така и за краткосрочните пазари (DAM и IDM);

Дългосрочната стратегия за управление на риска е съсредоточена към реализиране на следните възможности:

1. Възможност за общо гарантиране на риска (обезпечение) на всички пазарни сегменти, оперирани от БНЕБ;
2. Възможност за разработка на собствени платформи за опериране на пазарните сегменти.

Налице е и разработена рамка за управлението на риска на ниво БНЕБ, приетата от СД на БНЕБ на 26.05.2022г. и утвърдена от СД на БФБ на 26.05.2022г., Политика за управление на риска. През месец май 2023 г. със заповед на изпълнителния директор на БНЕБ е създаден Съвет за управление на риска. Определен е служител на БНЕБ, който изпълнява функции на риск-мениджър. Изготвен е модел за риск-регистър.

Одитният комитет на дружеството майка е потвърдил направените през 2023 г. препоръки от Одитния комитет на БНЕБ ЕАД.

Основните рискове, свързани с дейността на дъщерното дружество „Файненшъл Маркет Сървисиз“ ЕООД, са рискове, свързани с ресурсната (технологична и експертна) осигуреност на дружеството, пазарни рискове, свързани със състоянието и развитието на конкуренцията в сектора и външни рискове, свързани от една страна с изменения в нормативната база, а от друга с общото състояние на корпоративното управление в България.

ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОЦЕСА НА НЕЗАВИСИМ ФИНАНСОВ ОДИТ В ДРУЖЕСТВОТО:

В съответствие с разпоредбите на ЗСч и ЗНФО, на 29.06.2023 г. Общото събрание на акционерите на БФБ избира „АФА“ ООД (в момента „БДО АФА“ ООД) за регистриран одитор, който да извърши проверка и заверка на годишния финансов отчет на дружеството за 2023 година. Одитният комитет е запознат с работата на избрания независим финансов одитор, препоръча избирането му и очаква отлично взаимодействие между него, ръководството и дирекциите в дружеството.

Одитният комитет се запозна с одиторския доклад за извършения независим финансов одит на дружеството за 2023 г. съгласно Регламент 537/2014г., ЗСч и ЗППЦК и установи, че в него са отразени всички изисквания за докладване, включително и нововъведените.

Одитният комитет потвърждава, че допълнителният доклад на независимия одитор съдържа:

- описание на естеството, честотата и степента на комуникация с Одитния комитет;
- описание на времевата рамка на одита;
- описание на използваната методология както и категориите от баланса които са били обект на пряка проверка чрез тестове по същество и такива които са били проверени въз основа на проверки на системите за контрол;
- приложения количествен праг на същественост като цяло и по конкретни балансови позиции;
- обяснения и заключения относно способността на дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие;
- мнение относно системите за вътрешен финансов контрол и спазването на законовите и подзаконовите актове;
- оценка и методи за оценка, приложени към различните позиции в годишните индивидуални и консолидирани финансови отчети;
- обхвата на консолидираните отчети и критериите за изключване приложени от одитираното предприятие;
- данни за степента на предоставяне на изискваните от независимия одитор документи и обяснения, както и всякакви затруднения, коментирани въпроси с ръководството и значими други такива съществени за одита.

Одитният комитет потвърждава, че независимият финансов одит на отчетите за 2023 г. е проведен законосъобразно.

Одитният комитет се е запознал с доклада за прозрачност за 2023 г. на „БДО АФА“ ООД, публикуван на 30 април 2024 г.

Одитният комитет не е констатирал нарушения и счита че финансовият одит на дружеството е изпълнил напълно целите си.

ПО ОТНОШЕНИЕ ПРЕГЛЕДА НА НЕЗАВИСИМОСТТА НА ВЪНШНИЯ ОДИТОР:

В съответствие с чл. 108, ал. 1, т. 5 от ЗНФО, независимият финансов одитор представи декларация за своята независимост от одитираното дружество. Независимият финансов одитор идентифицира основния съдружник отговарящ за изпълнението на одиторския ангажимент. Одитния комитет не установи постигнати договорености за извършване на одиторски дейности от друг задължителен одитор, който не е член на същата мрежа, както и извършени услуги от външни експерти.

Одитния комитет потвърждава независимостта на външния одитор, както и спазването на разпоредбите на чл.64 от ЗНФО.

ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ФУНКЦИИТЕ ПО ЧЛ.108, АЛ.1 ОТ ЗНФО:

Одитният комитет проведе процедура за избор на одитор, който да извърши проверка и да завери Годишния финансов отчет за 2024 г. на групата БФБ. Процедурата е в съответствие с „Правилата за избор на регистриран одитор за заверка на годишния финансов отчет в Група „Българска Фондова Борса“ АД“ (Правилата за избор на одитор), приети на извънредното Общо събрание на БФБ от 10.12.2020 г.

При класирането, Одитният комитет взе предвид както критериите съгласно чл. 8 от Правилата за избор на одитор, така и независимостта на одитора, проверка за спазване на законовите изисквания по отношение на оповестяваната информация, проверка за наличието на компетенции, комуникация с одиторите, обезпеченост с персонал на трудов договор, както и исторически данни.

На база извършените процедури и след проведено разискване, Одитният комитет взе единодушно решение, а именно:

В съответствие с изискванията чл. 108, ал. 1, т. 6 от ЗНФО, с оглед спазване на законовите разпоредби и насоките на Националния кодекс за корпоративно управление, Одитният комитет препоръчва на акционерите „Българска Фондова Борса“ АД, да изберат одиторско предприятие „БДО АФА“ ООД, което да провери и завери годишния финансов отчет на индивидуална и консолидирана основа на дружествата от групата БФБ АД за 2024 г. „БДО АФА“ ООД е вписано в регистъра на Института на дипломираните експерт счетоводители под №015.

София, 07.05.2024 г.